

Оксана Небесна

ОЙКУМЕНА

Казки

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

Казка про Скрипаля

Старий скрипковий Майстер зупинився на березі тихоплинної річки, притиснув до серця дорогоцінну скриньку, ще мить постояв, а відтак пустив її за водою. Чоловік ще довго дивився услід своєму скарбу. Він поклав у цю скриньку футляр з однією із найцінніших своїх скрипок. Майстер творив її усе життя і руками, і розумом, і серцем. Він не знав скрипаля, достойного такого творіння, а тому й довірив його Провидінню.

* * *

У розпал літа поважний господар із казкового міста Скрипалів пішов до річки купатися. Він з розгону пірнув у прохолодну воду і... боляче вдарився об щось тверде.

— Ой-йой-йой, — закрехтів чоловік, протер очі і побачив у воді гарну скриньку.

— Ого-го! Достойна голова навіть до крові розіб'ється об достойну річ. А ця річ, як я бачу, дорого вартує!

Чоловік забув про біль, швиденько виліз із води, загорнув знахідку у сорочку і чимдуж побіг додому.

— Що це сталося з таким поважним паном, — дивувалися перехожі.

— Він — напівголий, як хлопчисько. Ая-яй! — стурбовано хитали головами міщани.

Та чоловік ні на кого не зважав. Удома він відкрив скриньку і аж присів від подиву. Його помешкання сповнилося сяйвом небаченої краси. Різнобарвне світло випромінював розшитий дорогоцінним камінням футляр. Чоловік розкрив його і знову щиро здивувався — там лежала звичайнісінька скрипка. Колись давно його дід був вправним музикантом, але ні батько, ні він того хисту не перейняли. Багач був переконаний, що працюючи смичком, статків не заробиш. А тому він присвятив своє життя виноробству. Сусіди поважали його, та й грошенят він назбирав чимало. “У цьому місті й без того — що не ледащо, то скрипаль”, — думав поважний господар, але знахідкою щиро тішився.

— Дарма, що це просто скрипка! Скринька, а тим паче футляр — справжній скарб, — сказав чоловік і заховав усе це якнайдалі від людського ока.

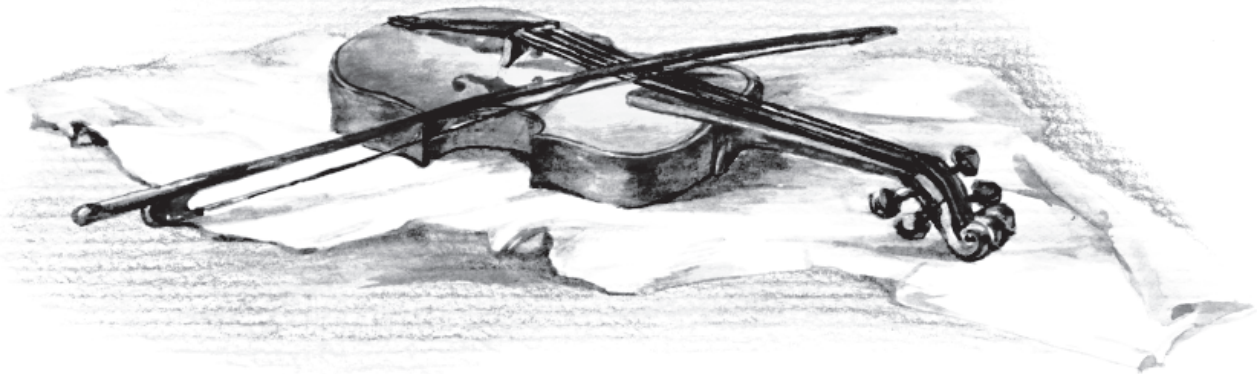
Показував знахідку лише своїм близьким друзям і то після кількох чарок міцного вина. Та щовесни після довгих і лютих морозів багач виносив скриньку надвір і клав скрипку на сонце. От тоді на неї могли подивитися усі бажаючі. Деякі знані музиканти хотіли бодай доторкнутися до інструмента, та господареві це не подобалося. І, щоб не ображати шановану в місті людину, усі задовольнялися лише спогляданням скарбів.

* * *

Одного погожого весняного ранку, коли на подвір'ї винаря зібралися його приятелі ще раз поглянути на скарб, повз будинок проходив маленький хлопчик з матір'ю. Раптом дитина зупинилася і почала прислухатися.

- Що сталося, синочку?
- Скрипка грає.
- Тобі вчувається.

— Ні, мамо, на подвір'ї багача хтось грає на скрипці.

— Не вигадуй, на скрипці винаря ще ніхто ніколи не грав.

Та невгамовний хлопчисько висмикнув руку із маминої долоні і побіг туди, звідки линула музика. На подвір'ї він спритно протиснувся крізь натовп до скрипки і, не зважаючи на сяйво дорогоцінних скриньки і футляра, просто прикипів поглядом до дивовижного інструмента. Теплий весняний вітерець легенько торкався струн і вони народжували предивну жалісну музику. Хлопчик чистим дитячим серцем відчув, що Скрипка плаче. На очах дитини аж з'явилися сльози. Нараз хтось боляче потягнув його за плече.

— А ось де ти, непосидо! У мене стільки справ, а я ще маю бігати за тобою. Запам'ятай, що за будь-який непослух ти будеш покараний, і якщо я не зроблю цього зараз... — жінка вже було підняла руку на малого, аж враз побачила його сповнені сльозами очі. Тому вона лагідно мовила:

— Що з тобою, синочку?

— Мамо, а ці люди глухі?

— Та ні, дитино, серед них багато знаних у місті музикантів.

— То чому вони не чують, як плаче Скрипка? Мамо, вона плаче.

— Та чи ти не виспався, морочиш мені голову. Скрипка грає сама — то ж треба таке вигадати! — знову розізлилася молодиця, взяла дитину за руку і поквапилася додому.

Відтоді що б не говорили дорослі, як би не сварилася мама, хлопчик не міг забути тієї напрочуд дивної мелодії.

Минали роки — із маленького хлопчика виріс красень-юнак. У міс-ті його знали як талановитого і здібного скрипаля. Юний музикант придумував нескладні веселі твори і виконував їх на молодіжних забавах. Але згодом усе це йому набридло. Він дедалі частіше згаду-вав музику диво-Скрипки, розпитував старих музикантів, чи не чув, бува, хто співу інструмента багатого винаря. Та усі з подивом знизу-вали плечима:

— Це реліквія, на ній ніколи ніхто не грав.

— Але ж вона створена для музики! — не вгавав хлопець.

Особливо важко було йому тоді, коли надворі лютувала зима. Довгі, як вічність, ночі, сумне завивання хурделиць і пустка у серці. Навіть матір вже почала хвилюватися:

— Піди до хлопців та дівчат, повеселися трохи, бо серце крається від твого смутку.

Та Скрипаль не чув материних слів. Музика — це було те єдине, що заповнило його душу. Приємна, легка, ніжна і сумна музика диво-Скрипки.

Прийшла весна... Коли на небі зблиснули перші промені теплого сонечка, Скрипаль повеселішав. Він ніколи не оминав нагоди бодай раз на день пройти вулицею, на якій жив багатий винороб. Хлопець сподівався почути чарівну мелодію. І от, нарешті, йому поталанило. Дбайливий господар виніс свій скарб на подвір'я. Чоловік, не поспіша-ючи, неквапно відкрив скриньку, потім футляр і, нарешті, акуратно поклав на чисту полотнину Скрипку. Юнакові на мить здалося, що цей сірий, усіма забутий інструмент навіки замовк. Але він помилявся.

Як тільки-но промінці лагідного сонця торкнулися струн — Скри-пка знову зазвучала. “Жива, жива”, — подумав Скрипаль. А Скрипка тим часом почала статечно вітатися із сонечком, вітром, птахами, квітами і травами. Дивно, але юнак усе це розумів. Він шаленів від думки, що черствосердний господар за якусь мить знову покладе Скрип-ку в футляр, а потім у скриньку — і вона лежатиме там, як у темниці.

Зміст

 Казка про Скрипалю 3	3
 Ойкумена 16	16
 Пригоди сонячних братів 26	26
Сонячна школа 26	26
Подорож на Землю 27	27
Знайомство з Дзією 31	31
В гостях у вулику 33	33
Розлука 34	34
Зустріч Тео зі старшими братами 36	36
Як Тіо став улюбленцем в палаці 37	37
Пошуки брата 38	38
Зустріч в палаці 39	39
Мудра порада 42	42
Друзі влаштовують для Тео зимівлю 43	43
Щасливе повернення додому 44	44